

v Salome mluví jazykem prosyceným biblickými obraty, které přímo charakterizují jeho funkci pokračovatele starozákonních proroků a současně předchůdce Kristova. Stylistické signály zde zachovaly všechny české překlady:

Nejásej, země palestinská, proto, že zlomena je metla toho, jenž tě bil. Neboť z hadího semene zplozen bude drak, jehož plémě ptáčata pozře . . .

Kdo jest ten, jehož pohár naplněn jest neřestí? Kdo jest ten, jenž jednoho dne zajde v ploužném rouše, tkaném ze stříbra, před zrakoma veškerého lidu? Nechť přijde, aby uslyšel hlas toho, jehož volání znělo pouštěmi i hrady královskými.

(O. Theer 1905)

Nejásej, země palestinská, proto, že metla toho, jenž tě bil, je zlomena. Z hadího plemene vzejde drak, a ten, jenž se z něho narodí, pozře ptáčata . . . Kdo je ten, jehož pohár neřestí jest již naplněn? Kde je ten, jenž zemře jednoho dne v stříbrném rouše před veškerým lidem? Rcete mu, ať přijde, aby uslyšel hlas toho, jenž volal po pouštích i po hradech královských.

(J. Krezar 1921)

První překladatel, O. Theer, snad nejlépe vystihl kadenci a větnou kompozici české bibličtiny (tj. v podstatě humanistické češtiny). Současně vidíme na první pohled, že oba překladatelé měli po ruce německý překlad Kieferův z roku 1904: „Car de la race du serpent il sortira un *basilisc*“ — „Den gezeugt aus dem Samen der Schlangen wird ein *Drache* entstehen“ — „neboť z hadího semene zplozen bude *drak*“ (T.) — „Z hadího semene vzejde *drak*“ (K.). Podobně na jiném místě: „Il ressemble à un rayon d'argent“ — „Er gleicht einem Mondstrahl, einem *silbernen Mondstrahl*“ — „Podobá se měsíčnímu paprsku, *stříbrnému měsíčnímu paprsku*“ (T.) — „Podobá se měsíčnímu paprsku, *stříbrnému paprsku*“ (K.).

Jazykový charakter postavy nemusí být jednoznačný. Dohazovačka Ustiňa Naumovna v Ostrovského Bankrotu má dvě jazykové tváře: a) „profesionální“ žargon charakterizovaný „zlatičky“, „brilianty“, „smaragdy“ a jinými lichotkami z oblasti drahých kovů a kamenů (v I 4, II 6—7); b) ostré dohadování v okamžiku, kdy se domá-